

V O O R A F

Over de integratie van de computer als leermiddel bij Nederlands is het laatste woord nog niet gevallen. In het eerste deel van dit themanummer (VONK 32/5, mei-juni 2003) hadden we al aangekondigd dat er een vervolg zou komen. Ook in dit tweede deel treft u stimulerende praktijkvoorbeelden aan, bestemd voor en uitgetoetst in lager en secundair onderwijs. Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan een specifieke doelgroep, namelijk dyslectici, en wat de computer voor hen kan betekenen. Laat u vooral inspireren!

JAN DEMEDTS: *Jaarprojecten Nederlands met ICT-integratie*

Leerlingen uit het zesde jaar aso kunnen veel presteren als je hen maar in actie krijgt, daarvan is Jan Demedts overtuigd. In deze bijdrage presenteert hij een jaarplan voor Nederlands dat niet alleen sterk gericht is op het stimuleren en ontwikkelen van taalvaardigheden en literaire competentie, maar ook op zelfwerkzaamheid, zelfvertrouwen, teamspirit en creativiteit. De opbouw is geleidelijk: van eenvoudige individuele schrijf- en spreekoefeningen naar complexere groepswerken. ICT wordt bij de diverse projecten steeds ingezet als middel en niet als doel. Leerlingen kijken op *'een jaar van hard labeur, gekwel en geteister, doordrongen met de geur van bloed, zweet en kubieke meters inkt'* moe maar tevreden terug.

LUUK VAN WAES & MARIËLLE LEYTEN: *De 'kracht' van PowerPoint-presentaties. De techniek voorbij*

De laatste jaren is PowerPoint steeds meer doorgedrongen in het klaslokaal. Zo vermelden veel praktijkbijdragen aan dit tweedelige themanummer over ICT een PowerPoint-presentatie als mogelijk eindproduct. Dat die presentatiesoftware echter niet altijd optimaal gebruikt wordt, heeft ieder van ons ongetwijfeld al aan den lijve ervaren. Onderzoek heeft ook uitgezonden dat visuele ondersteuning het leerresultaat positief dan wel negatief kunnen beïnvloeden. Luuk Van Waes & Mariëlle Leijten zetten een aantal praktische adviezen op een rij op het vlak van lay-out, taal, structuur & inhoud, opbouw & animatie en techniek. Vervolgens focussen ze op het belang van de structuurondersteuning bij presentaties en de mogelijkheden die PowerPoint daarvoor biedt.

ACHTERKLAP/s

RENILDE JANSSENS: *Turut*

DIRK CALLEBAUT: *Compenserende software voor dyslexie*

Dyslectici hebben niet alleen problemen met technisch lezen en spellen, maar ondervinden daarnaast tal van andere moeilijkheden. Zo wordt bijvoorbeeld hun begrijpend lezen zwaar gehypothekeerd, wat maakt dat ze ook bij andere vakken zwakker presteren. Goed nieuws is dat de computer tegenwoordig steeds betere compenserende hulp kan bieden. Doordat de pc een aantal formele taken vereenvoudigt, kunnen dyslectici meer tijd en energie besteden aan de cruciale inhoud van de tekst die ze lezen of schrijven. In deze bijdrage geeft Dirk Callebaut een actueel overzicht van compenserende software. Het gaat van veelgebruikte programma's (zoals een tekstverwerker, een spellingcorrector en een digitaal woordenboek) tot programma's voor tekstherkenning, woordvoorspelling, spraakherkenning en spraaksynthese.

INTERKL@S

JAN T'SAS

INE CALLEBAUT: *OnderStroom. Een internetproject rond het thema energie voor de derde graad lager onderwijs*

OnderStroom heeft tot doel de computer en het internet op een aangename en zinvolle manier te integreren in de derde graad van het lager onderwijs. Dit project rond energie en milieu is opgebouwd volgens het stramen van de *webspeditie* of *webquest*. In functie van een centrale probleemstelling (zo veel mogelijk energie besparen op school) maken de leerlingen doelgericht gebruik van het informatieaanbod en de communicatiemogelijkheden van het internet. Het project werkt aan het realiseren van doelstellingen voor wereldoriëntatie, taalvaardigheden en vakoverschrijdende vaardigheden, meer bepaald leren leren en sociale vaardigheden. Aan de hand van een concrete voorstelling van *OnderStroom* staat Ine Callebaut stil bij de mogelijkheden en beperkingen van het internet als didactisch medium.

INGEBOEKT

Projectgroep Nederlands V.O.: *Nederlands in de tweede fase. Een praktische didactiek*. Bussum: Coutinho, 2002, 376 p. [recensent: Rita Rymenans]

INGEBLIKT

RITA RYMENANS & VEERLE GEUDENS

Rita Rymenans
hoofdredacteur